

grof Attems izvoljen. Doslej je bil njegov namestnik ptujski advokat dr. Jurtela. Ali Jurtela ni več v deželni zbor izvoljen. Vsled tega se je imenovalo advokata dr. Jankoviča iz Kozjega za glavarjevega namestnika. Pač žalostna slika spodnještajerskih razmer, da zamore en Jankovič tako napredovati. Ako bi državni zbor ne stopil skupaj, zboroval bi deželni zbor do konca oktobra. Slika deželnega zbora je zdaj povsem drugačna. Prejšnji zbor je imel 71, sedanj pa 87 članov. Večina zbora bode obstajala iz veleposelstnikov, nemških naprednjakov in nemških agrarcev, skupno 49 glasov, katerim stoji 38 manjšinskih glasov nasproti (klerikalci, slovenski prvaki in socialisti). Kar se oseb tiče, sta izginila iz deželnega zbora Ploj in Jurtela. Hvala Bogu! Na njih mesto pa prihajata Korošec in Benkovič. Žalostno! Radovedni smo, je-li bode zamogel deželni zbor potrebne gospodarske naloge izvršiti. In opazovali bodemo zlasti delovanje slovenskih poslancev.

Upravno sodišče se je pečalo z raznimi pritožbami, ki so jih naperili prvaki zoper zadnje okrajne volitve v Celju. Prvaški rekurzi so bili zavrnjeni.

Cesarski manevri, ki so se vršili letos v okolici občine Gross-Meseritsch, so prav lepo uspeli. Navzoča sta bila tudi naš cesar in nemški vladar Viljem II. Manevri so bili zelo naporni. Pri neki vaji so se splašili konji ter divjali čez speče dragonerje, od katerih jih je bilo 14 težko ranjenih. Dottična eskadrona ima zdaj čez 314 bolanih konj. Naš cesar je podaril raznim osebam lepe darove.

Od ljubljanskih tolovajev. Te dni je bil v Ljubljani obsojen neki učiteljski Kozinc na 6 tednov ječe, ker je septembra lanskega leta v slovenskem navdušenju tujo lastnino poškodoval. Potem je pobegnil. Ali zdaj so ga dobili in obsodili.

V veleizdajniškem procesu v Zagrebu predlagal je državni pravdnik za 4 obtožence smrt na vislicah, za ostale pa ječo od 10 do 20 let. Zdaj govorijo zagovorniki. Potem pride do sodbe.

Srbski tat. Iz Belgrada je pobegnil sekcijski šef Dimič, bližnji sorodnik kralja Petra. Poneveril je 36.000 frankov.

Cenjeni naročniki!

Zadnje četrletje tega leta je pričelo. Obrachamo se tedaj do svojih prijateljev in prosimo, da naj vsakdo, ki je iz tega ali onega vzroka z naročnino zaostal, isto poravnava. Naročnina za „Stajerca“ je tako majhna, da jo pač lahko vsakdo plača. Ni cenejšega lista v slovenskem jeziku! In kar se vsebine „Stajerca“ tiče, ostajamo vedno na svojem starem programu: skupno gospodarsko delo, boj proti narodnostni gonji, boj za tiste sloje, kateri redijo državo! Ali to ni dovolj, da vsakdo svojo naročnino poravnava. Treba je tudi agitirati in razširjevati list. Čimveč naročnikov bode, temvečji in temboljši bode list! Vsakdo naj pridobiva nevstrašeno novih odjemalcev.

Somišljeniki na delo!

Dopisi.

Brežice ob Savi. Hujše kot vsak jud se obnaša neki novo pečeni trgovec Josip; pravzaprav se ne izplača, da bi se s tem človekom pečali, kateri je videl edino steno mesta in polja okoliške občine. Zanimivo je pri temu le to, da je tudi tega Josipa nemški mož na nogo postavil. Ja, ja, Nemec je napravil iz nerazumnega, lešenega pobiča to, kar je Josip danes. Hvala je seveda nepotrebna in zato je postal ta človek zdaj hud politikujoči prvak. V tej hiši, v kateri stanuje ta Josip, je sploh mnogo smole. Vsak kramar si mora kupce šele na cesti iskati in celo voznike ustavljati, da se izve, odkod in kam. Gorje, ako izve, da se je pri kakšnem Nemcu kupilo. Tako postopanje ni primerno reelnemu trgovcu. Poštena mora biti tudi konkurenca! Semtertja doživi ta Josip seveda tudi od kupcev pošteno pridigo. Pred kratkemu šele mu je neka gospa par resnic povedala, katere

si bode pač dolgo zapomnil. Tihi opazovalec pa bode, ako treba, še marsikaj o temu gospodu poročal. Za danes velja Josipu le beseda: „Lastna hvala se pod mizo valja.“ — 5. t. m. vršila se je pri nas sokolska slavnost, za katero so po celem svetu trobili. Izpadla pa je klavno. Sokolji so sanjali, da bode 500 Hrvatov prišlo, pa so se krvavo zmotili. Hrvati so sami vedli, kako se jih bode sprejelo in zato so raje pustili, da se brežiški prvaki kričaji sami blamirajo. Posebnega se ni zgodilo. Smolo imel je neki šef redaktor ameriškanskega lista „Glas naroda“ Vincenc Zevnik. Po večletni odsotnosti prisel je zopet v Brežice. Seveda so ga njegovi prijatelji kot prvega Krösusa slavili. Sprejmiti so ga tudi častno do kolodvora. Ali tam ga je tudi neki sodnijski sluga prijazno pozdravil in spomnil na nekatere pozabljene dolgove. . . . Ti presneta prvaska smola ti! Niti Amerikance ne pusti postava pri miru. . . . Tihi opazovalec.

Iz St. Petra na Medvedovem selu. Cenjeni bralci, drage bralke si že bodo gotovo mislili, da je naša prijazna vasica popolnoma zaspala. Toda ni tako, — le časa nam primanjkuje. Mnogokrat smo raji skozi prste gledali, a v nedeljo dne 6. septembra se je pa pojavila takanovica, da je ne smemo poslati v jamo pozabljivosti. Torej pozor dragi čitatelji! Naš St. Peterček je hvala Bogu tako srečen, da ima dva duhovnika. Najbolj marljiv je gotovo gospod Gomilšek. V nedeljo je peljal svojo menezarjijo v Kostivnico. To vam je bil prizor, da ne kmalu tacega. Še slaven Boč se je tresel od veselja, ko je zagledal to. A še bolj bi se bil tresel, ko bi bil pogledal v St. Peter in videl v cerkvi novega kaplana. Ljudje, ki so prihajali k popoldanjski službi božji, so kar strmeli in šepetali drug drugemu v uho: No, no, novega kaplana imamo! In kaj mislite, dragi čitatelji, kdo je bil ta novi gospodek? To je bila dobro poznana zastarela devičica, voditeljica „Marijine družbe“, ki je nadomestovala gospoda Gomilška brezplačno. Čudimo se le, kako to, da ni tudi opravila pozne maše. Za drugič pa naj tudi to opravi; samo glej da boš poprej še šla v lemenat, in potem pa le na delo!

Opozovalec šentpeterski.

Žice pri Konjicah. Predragi nam „Stajerc“, vzemi enkrat tvojo ojstro krtačo, da pokrtačiš Žiške privrandne zagrizenice, ker ne dajo miru ter zmiraj poštene ljudi napadajo. So že mjavkali po klerikalnih časnikih in zdaj zopet mjavkajo v „Sl. g.“ št. 36, zakaj se občinske volitve ne razpišejo; zato, ker še ni bil čas. Dopolnimo v „Sl. G.“ se že sline cedijo po županiškem stolcu. . . . Oj revčki, zdaj se še zaletavajo v krajni šolski svet, ker ne sedijo v njem. Žicani smo že veliko darovali in plačevali, pa še ničič ni besedice čerhnil, a zdaj ko je nujno potreba, da se pri šoli nekaj popravi, zdaj napeňjajo svoje živce. Ti revčki pravijo, da je bila šola pred šestimi leti postavljena; pa če ne znate računati od leta 1901 pa do 1909, pojdite se k „Stajercem“ dekli v Ptuj računat učit. Dopolnimo pa kratko povedano: kar se tiče naš „Stajercijancev“ mi se ne bomo njim prepirali po časnikih, ker nam je preneumen. . . . Stajercijanci.

Nemška šola v sv. Lenartu sl. g.!

Stariši, ki hočejo svoje otroke v novo nemško šolo v sv. Lenartu sl. g. pošiljati, naj se najkasneje do konca meseca septembra t. l. pri g. zdravniku dr. T. Zirngast v sv. Lenartu oglasijo. Po tem terminu se ne bode nobenega otroka več sprejelo. Tukajšnji župnijski urad se je izjavil pripravljnim, da prevzame katoliški verouk na nemški šoli. Stariši! Oglasite se pravočasno in ne pustite se od nasprotnikov preslepiti!

Novice.

Pametne besede očeta. Na Dunaju napadajo zdaj češki hujskači nemško šolo ravno tako strupeno, kakor naši prvaki. Treznejši Čehi seveda uvidevajo potrebo nemške šole in slabost te panslavistične gonje. Tako je n. p. češki član

ukrajnega zastopa Fiderant v Ottakringu dejal: „Vkljub temu, da sem sam rojen Čeh, sem vendar trdnega prepričanja, da je neumnost, ako zahtevajo Čehi za svojo deco češke šole na Dunaju. Večjeje zločina Čeh sploh ne more storiti. Vsakega očeta je obsojati, kateri pošilja svojo deco v češko šolo, ker škoduje stem interesu svojih otrok. Vsled tega sem proti nepotrebnemu ustanovljanju čeških šol.“ — Te besede je izpregovoril rojen Čeh, ki ve in zna ceniti veliki pomen nemščine. In naši prvaki? Oni hujskajo naprej proti nemški šoli, čeprav se slovenska kultura na daleko ne more meriti s češko. Prvaki ne marajo izobraženih, nemščine zmognih Slovencev. To je vzrok njih gonje!

Lepi Slovenci! Eden naših prijateljev v severni Ameriki (Milwaukee Wis.) nabiral je za po toči prizadete posestnike v ormožkem okraju. Kaj je mož pri temu nabiranju doživel, dokazuje sledeči dopis, ki nam ga je poslal: „Čital sem v „Stajercu“ o grozoviti toči; zato sem 22. avgusta pobiral pri Slovencih za od toče prizadete reveže. Mislim sem, da vsak, ki ima mesto kamna srce v prsih, bo dal vsaj par centov. Vendar motil sem se grozno. Le malo, katerih imena lahko citate, so dali, kolikor so mogli. A drugi, seveda klerikalci, ki stoje vedno v cerkvi, pa ne vejo, ali nočejo vedeti kaj je revščina niso dali nič. Eden mi reče da podpira cerkev, (kajti imajo še cerkve premalo milijonov) drugi zopet, da ima še za pivo premalo itd. Zraven so še nekteri omenili, ta s „Stajercem“ nočejo nič imeti. Ali ni to sramota, da se pri tem, ko se pobira za reveže, hočejo nekaj z politike, ali niso sami slovenski kmetje v teh okrajih? Pfej se mora reči takemu in zaslužil bi vsak izmed teh eno po nosu, kadar zine: „Mi smo Slovenci.“ Da, sramujte se, takšni Slovenci, ki rajsli denar zapijete, kot pa bi pomagali svojemu narodu. Sramota za Vas. Heil!“ — Mož ima prav! Tako vzgojujejo klerikalci svoje ljudi!

Iz Spodnje-Štajerskega.

„Stajerc“ zopet zmagal! Velika pravda Vavpotič-dr. Brumen proti Karl Linhartu kot odgovornemu uredniku „Stajerca“ je zdaj torej dokončana in sicer je končala z našo polno zmago. Naši čitatelji se bodo še spominjali o celi tej zadevi. Vendar pa hočemo poglavitne točke ponavljati. Bivši guardian ptujskih minoritov Vavpotič je človek, ki ima precej masla na glavi. Vendar pa hodi na sonce in se peča tudi s politikom. Vsled tega ga je naš list parkrat bolj ali manj prijazno opozarjal, da politika ni poklic Kristovega namestnika. To ni nič pomagalo, — „oče“ Vavpotič je politikoval naprej. Pri zadnjih volitvah v okrajni zastop ptujski prisel je tudi Vavpotič in delal za prvake. Vsled tega je objavil „Stajerc“ članek, v katerem je možni razne nečedne stvari očital in to na podlagi ljubzenkih pisem, ki jih je ta celibater sam pisal. Upali smo, da nas bode Vavpotič za čeli članek tožil. Ali motili smo se. Vavpotič je tekel namreč k ptujskemu dr. Brumenu in kar dobi Brumen enkrat v kremplje, tega ne izpusti tako kmalu. Bistra glavica, kakor je ta naš prijatelj Brumen, pa ni tožil zaradi celega članka, marveč samo zaradi ene besedice v dotičnem članku. Vsa druga očitanja je Vavpotič torej vtaknil v žep. Edino zaradi besedice „debel kot prasec“ je tožil, ker je upal, da se ne dopusti dokaz resnice. In Vavpotič in Brumen sta stiskala glave skupaj ter se že veselila, kako bode Linhart „ričet jedel“. Da bi bil urednik Linhart še bolj gotovo obsojen, pa sta Vavpotič-Brumen nakrat besedo delodela; iz „debel kot prasec“ napravila sta „debeli prasec“. Tako sta šla v Maribor. Pri prvi razpravi je zastopal Vavpotič-Brumena koncipient dr. Rosine. Sodnik je bil Slovenec, a sodil je pošteno in objektivno. Izjavil se je namreč inkompetentnim in urednik Linhart je bil popolnoma oproščen. Proti tej prvi razsodbi sta se Brumen-Vavpotič seveda pritožila, čeprav je njih zastopnik pri prvi razpravi izjavil, da on za svojo osebo ne bode rekuriral. Dne 5. avgusta se je vršila druga razprava, kajti — kakor smo preje rekli — kar drži dr. Brumen v krempljah, tega ne izpusti tako kmalu. Tudi ta druga razprava ni prišla do konca, temveč je bila preložena, da se zasliši še celo vrsto drugih prič. Tako je prišlo

do tretje razprave, ki se je vršila 11. septembra pred okrožnim sodiščem v Mariboru. To pet je prišel dr. Tone Brumen sam v vsej svoji majesteti. Imel je dolgi govor, kakor da bi bil v parlamentu; in govoril je toliko neumnosti, kakor da bi bil zopet v parlamentu. Ali vse deklariranje in vse gorovance niso pomagale. Sodnija je urednika Linharta popolnoma oprosti, tožitelj Vavpotič pa mora vse ogromne troške plačati. Tako je končala ta zadeva. Med tem časom pa je tudi občina Ptuj zaradi politiziranja Vavpotiča napravila pritožbo na knezoškofski ordinarijat. In knezoškof je bil tako pravičen, da je Vavpotiča odstavil od „guardianstva“ in ga poslal kot župnika v haložo sv. Trojico. Bilanca je torej ta-le: Vavpotič mora plačati dva zastopnika urednika Linharta, katerega je pri mariborskih razpravah zastopal vrli odvjetnik dr. Mravlag. Nadalje mora plačati dr. Rosino, nadalje dr. Brumena, nadalje vse sodnijske troške. Poleg tega so prišle Vavpotičeve ljubezenske zadeve na svitlo in nam ni bilo treba niti besedice nazaj potegniti. In končno je moral Vavpotič še romati iz Ptuja v Halože... Čestitamo iz vsega srca!

Dr. Brumenov štenograf. Oj, naš dr. Tone Brumen že ve kar ve. On ni tako neumen kakor drugi. On je gotovo prepričan, da se mu bode svoj čas enkrat še spomenik postavil. In poleg tega se bode svoj čas enkrat v debeli knjigi izdalo zbrane njegove govore. Kajti dr. Tone zna govoriti, da je veselje in da se poslušalcu srce — ali pa želodec — obrne. Velikanska škoda bi bila, ko bi se ti Brumnovi govori poizgubili. Drugi advokati se sicer za govore ne brigajo veliko; njim je prva skrb da se toženca, katerega zastopajo, oprosti da majo pred sodnijo uspeh. No, dr. Brumenu ni veliko za uspeh; zato so pri njemu uspehi tudi tako redki. Brumenu je za govore, pa naj potem sodba izpade kakor hoče. K zadnji razpravi v procesu Vavpotič kontra Linhart pripeljal si je Brumen posebnega štenograf seboj. Plačal mu je 15 kron, da je štenografiral ves Brumenov govor. Mož si je pač mislil: kako lepo bode, ako se Linharta obsodi; potem ponatisnemo ves Brumenov govor, in — svet bode strmel, kako velikega slovenskega modrijana imamo v nemščarskem gnezdu v Ptuj. Pa nemila usoda tega ni hotela. Linhart je bil oproščen in tudi teh 15 kron je bilo zastoj proč vrženih. Oj vbogi Brumen! Ali — potolažite se, gospod doktor! Ako bode te pridni in ako tega ne pozabimo, objavili bomo v „Štajercu“ Vaš govor, to pa kot podlistek in sicer na pustni torek.

Brumenove „priglihe“. Ja, ja, tudi aposteljni so govorili v lepih „priglihah“, kakor nam to dokazuje sv. pismo. Naš dr. Brumen sicer se ni apostelj in tudi svetnik ni; to brzkone tudi nikdar ne bode, ker je Vavpotiču zadnjo tožbo izgubil. Ali v „priglihah“ pa le govori in sicer ima posebni talent za tako govorico. Pred mariborsko sodnijo je n. pr. ta juridični modrijan rekel: ako se reče „debeli prasec“ ali pa „debel kot prasec“, je to ravno tako enako, kakor ako se reče „ces. kraljevi“ ali pa „ces. in kraljevi“. Ta „prigliha“ pa velja, kaj? Bolje jo ni mogel Brumen pogruntati! Naš prijatelj Tebničar, ki ima posebno ljubezen in posebno spoštovanje do Brumena, nam z ozirom na to besedo piše: Kadar bode potrebno, izdelati nov kazenski zakonik, podelilo se bode to delo dr. Brumenu. Ves zakonik bode seveda iz samih primer obstojal. Da pomagam prijatelju Brumenu, podam v naslednem še par ednakih „priglih“: Razlika med „debeli prasec“ in „debel kot prasec“ je takšna, kakor razlika med „k. k.“ ter „k. und k.“ Tako pravi Brumen. Dobro! Kakšna je pa razlika med Vavpotičovim trebuhom in severnim polom? Takšna kakor med besedo „intakodale“ ter „ptecetera“. Kakšna je razlika med besedo „doktor Zguba“ in „doktor Slepč“? Takšna, kakor razlika med krvavo in jeterno klobaso. Kakšna je razlika med procesi Brumena in med drugimi procesi? Takšna, kakor noč in dan. In tako dalje in tako dalje.

Veselica v Ptuj. Kakor znano, priredila so razna slovenska društva preteklo nedeljo v ptujskem „narodnem domu“ večjo veselico. Mi smo že naprej svoje mnenje o tej veselici povedali. Vse se lahko zgodi, samo izzivanje in hujskanje je nepotrebno. Lahko rečemo, da so bili prvaki

to pot sami tako pametni, da niso izzivali. Nasprotno, kar jih je prišlo, šli so mirno v malih gručah v „narodni dom“ in to brez znakov ter uniform. Tako se je tudi vsak preprič onemogočil in niti enkrat se ni mir kalil. Videlo se je pač, da je to pot manjkalo tujih hujskačev in da se vsled tega ni ničesar zgodilo, kar bi bilo treba obžalovati. In zdaj vprašamo: ali ni tako najbolje? ali bi ne šlo vedno tako brez vsacega izzivanja; ali bi se ne dalo na ta način vsako sovražstvo odstraniti? Po našem mnenju bi vse to šlo. Samo hujskačev bi ne smelo biti.

Nesramnost. Spindlerjevi lažni listi prekasajo v neumnosti in perfidnosti celo klerikalno časopisje. Da pokrije bankerotna „narodna stranka“ svoje lastne napake in grehe, izmislil si ta ali oni oni laži-žurnalist ednostavno iz trte izvito neresnico in jo trobi potem v svet... Takoj po velikanski nesreči, ki jo je povzročila toča v ormožko-ptujskem okraju, darovalo je nemško društvo „Südmarm“ 2000 K prizadetim posestnikom. Mi smo to svoj čas omenili. Te dni pa pridejo nakrat Spindlerjeve čunje in trdijo, da to ni res, da „Südmarm“ ni nič dala, da sploh to društvo nikdar za nesreče in žime na zgornjem Štajerskem nič ne da itd. itd. To je pač višek nesramnosti! **Res je namreč, da je društvo „Südmarm“ darovalo za prvo pomoč ponesrečencem 2000 kron.** Res je pa ravno tako, da Ciril-Metodova družba doslej in sploh še nikdar ne ni niti kraljarca v ta namen darovala. To bodi pribito, to je resnica, pa če jo Spindlerjeve čunje še tako grdo pačijo. Prvaški advokati, ki plačujejo te čunje, seveda nimajo srca za vbolega kmeta. Oni so farizeji in zato morajo tudi njih plačani časnikarski mazači resnico po farizejsko zavijati!

Iz Vurmberga. Poročali smo, kako nesramno je lagal celjski „Narodni dnevnik“, da bi škodoval g. Franku v Ptuj. Očitalo se je Franku, da je v Vurmbergu Slovence psoval, medtem ko mož že mesece dolgo v Vurmbergu bil ni. Zdaj popravlja „Narodni dnevnik“ svojo laž; s tem priznava ta list sam, da je brez vzroka obrekoval poštenega obrtnika. Potegnil je svoje laži nazaj, ker se je bal, da bi se lažnivca za ušesa pred sodnijo potegnili.

Dr. Benkoviču je menda zopet dolg čas. Mož, ki je svoj čas izjavil, da lahko „vse postane, samo klerikalec ne“, ki je pa danes proti svoji besedi vodja klerikalcev, se ne počuti dobro, ako ne hujska. Znano so vse njegove nesramne denunciacije proti brežiški policiji. Zdaj se poroča, da je šel dr. Benkovič zopet k ministru ter se pritožil zaradi zadnjih dogodkov v Brežicah... Tu se je pač vse neha! Kdo je pa kriv teh in sploh vseh dogodkov? Ali se Benkovič ne spominja več tistega hinavsko-zločinskega oklica, katerega so izdali prvaki lansko leto v katerem se je norčevalo iz sv. križa in hujskalo na prelivanje krvi? Ja vraga, kdo pa prireja v Brežicah vedno hujskajoče slavnosti, kdo pa vpizarja gonjo, kdo kliče Kranjce in Hrvatce na Štajersko? Ali ni to edino tolpa hujskačev, ki so prava „lajbgarda“ Benkoviča? Seveda, med to tolpo se pošten človek ne upa! Kajti to so ljudje, kateri spadajo v ječo in ki prihajajo iz ječe! Benkoviču svetujemo torej prav resno, da naj raje miruje in jezik za zobmi drži. Kajti drugače bomo zopet enkrat prav resno v njegovo umazano gnezdo posvetili!

Veselica za nemško šolo v Hrastniku se je izborno obnesla, vkljub temu da so prvaki že naprej grozili in pretili. Roševa klavrna gospoda misli menda, da bode še vedno tako pašovsko kmandarala, kakor začasa županovanja od Nemcev obogatelega Roša, katerega danes tudi lastni njegovi pristavi zamačujejo in napadajo. Ali to časi so pretekli in tudi pretepečem v Roševi okolici bode odklenkalo. Napredna veselica se je torej izborno obnesla. Prvaki so priredili istdan izzivalno veselico z rdečesrajčniki. Ali ta veselica jim je padla v Savo. „Sokolici“ so hodili okoli kakor kokoši v dežju. Ničesar niso mogli napraviti. Upali so pač, da bodejo tako kulturo razširjevali, kakor lani v Ljubljani. Ali v Hrastniku ni tál za taka pobalinstva. Tako niso imeli Roševi članki v prvakihih listih nobenega uspeha. Preskrbljeno je bilo, da se mir in red ni kalil. En uspeh so pa le imeli hujskajoči članki prvakihih listov. Nahujskani divjaki so

namreč nemške goste po železniški progi napadli. Zlasti divji so bili prvaki na gospode iz Brežic, kateri so se tudi hrastniške veselice udeležili. V Vidmu se jih je na vrnitvi napadlo, pričelo je kamenje letati in tudi iz revolverjev se je streljalo. Sredi v tej nahujskani tolpi pouličnih tolovajev je bil seveda zopet znani prvaki učitelj Arnšek. Upamo, da bode šolska oblast prenapeto, divjo postopanje tega fantiča enkrat ostavila. Ako čuti že lastnosti tolovaja v sebi, potem naj gre Arnšek v Srbijo, ali na Rusko. Pri temu pretepu v Vidmu sta bila neki potnik in neka deklica s kamenjem in z revolversko kroglo ranjena. Preiskava bode prave storilce že našla, čeprav prvaki listi zdaj vse obračajo. Ko so prišli brežki izletniki proti svojemu cilju, zavpil jim je že od daleč neki Petelinček nasproti: „Brežiške turnerje se mora vse zapreti“. To so si dotičniki seveda odločno prepovedali in to tudi takoj v pritožbeno knjigo vpisali. To bi še manjkalo, da bi se tudi železniški uradniki in službi hujskanja udeleževali. Klavarno in smešno vlogo igral je tudi občinski svetovalec Petrišič iz Sakota. Tudi na domači postaji je bilo veliko razburjenja. Stalo je tam precej opijanjenih fantov pripravljenih. Med njimi se je posebno švajdrasti Pepče odlikoval, nadalje znani požiralec Nemcev Lipaj, ki se je zlasti nad štangami „turnerjev“ jezil, Pišek in Libovšek, o katerem smo tudi že svoj čas govorili. Veliki kupi kamenja in opeke so bili pripravljani. Kos opeke je čutil tudi g. orožniški stražmojšter Frass na lastnem telesu. Ko se je protokol na postaji dokončal in je pametni postajenačelnik tudi pridrznega uradnika Vičiča za ušesa prijel, šli so Brežičani mirno proti mestu. Tako so si torej prvaki jezo hladili! Mi vprašamo le: kam bode dovedlo to hujskajoče postopanje? Kaj bodejo uspehi te nesramne tolovajske gonje? Ljudstvo trpi v gospodarskem, kakor drugem oziru grozovito in mislimo, da bode ljudstvo samo enkrat hujskače izpoznalo ter sodilo. Proč z hujskači!

Prvaški napad v Brežicah. Nahujskani prvaki so na kolodvoru v Brežicah s kamenji napadli nemške turnerje, ki so se vračali iz Hrastnika. Z kamenjem ranjen je bil tudi g. stražmojšter Frass, katerega se je vsled terane že v Celje pripeljalo. To je dokaz, da so prvaki hujskači napade pripravljali. Zdaj sevedi, vpijejo, kakor da bi turnerji vse pobiti hotela Bo že prišla resnica na dan!

Prvaki in cesarska slavnost. V zmislu § 19 tisk. zakona zahteva podpisani kn. šk. župnijski urad, da sprejmete sledeči popravek z ozirom na Vaše poročilo: Prvaki in cesarska slavnost v štev. 35 Vašega lista z dne 29. avgusta 1909: Ni res, da prvaki župnijski urad ni hotel privoliti duhovnika za čitanje te maše, res pa je, da je bil duhovnik na razpolo, če bi se pripravilo, kar je za sv. mašo v tej kapeli potrebno. To je razvidno iz zapisnika sestavljenega dne 11. avgusta 1909 v pisarni deželnega odbornika g. Stallnerja. Res je tudi, da se dotične potrebne reči niso pripravile, ter je zato, in samo zato morala izostatati cesarska sv. maša v topliški kapelici. Kn. šk. župnijski urad Dobrna, dne 31. avgusta 1909. Friderik Kukovič, župnik.

Dobrna-Neuhaus je lepo napredovala, ker so večinoma nemški tujci prav radi v tej krasni kopelji iskali zdravja in pustili tam mnogo denarja. Domačini so imeli od tega lepi dobiček in so bili splošno zadovoljni. Ali našel se je narodnostni hujskač v osebi prvakega kaplana Schreinerja, ki je vkljub svojemu nemškemu imenu pričel divjo gonjo proti nemstvu. Celo cerkev in procesije je zlorabljal v politične namene, tako da so celo orožniki izdali prepoved, udeležiti se teh procesij. Tako deluje ta Schreiner proti kristni občini, tako preganja tujce, tako hujska naprej. Ali ne vidi oblast to počenjanje? V kratkem enkrat se popečamo prav odločno stem človekom in s posledicami njegove gonje.

Župnik Ozmec — ali je res? Listi poročajo, da je poslanec fajmošter Ozmec pri okrajni komisiji v Ptuj, ko se je šlo za podporo zaradi suše, le dvakrat usta odprl, obojekrat pa za dva fajmoštra. Za kmete, katere ima zastopati, ni imel Ozmec niti ene besedice. Vprašamo, ali je to res?

O celjski okoliški občini piše „D. W.“ že

nadalje: Z otvoritvijo „sokolskega doma“ je naraslo razburjenje prebivalcev Gaberja. Javne varnostne razmere so postale še slabše. Tuljenje, prepir in pretep se vrši vsak dan. Občinski policaji so prijatelji napol doraslih sokolov. Davkoplačevalci vprašajo vsled tega, zakaj plačujejo 50% doklad? Kam gre teh 50% doklad? Kdo vtakne teh 50% v žep? Ali se morda krade? Kam prihaja denar? Ali požira „sokolski dom“ teh 50%? Posestniki in obrtniki nimajo nobenega varstva. Posestnikom se krade sadje iz vrta, plodove iz polja. Policaji grejo špacirati in se ne brigajo za tatove in za pijane rogovileže. Odgovornost zadene v prvi vrsti znane hujskače v mestu. Tajnik Perc je le orodje v rokah teh hujskačev. Kako strankarsko prvaki gospodarijo, pokazalo se je lansko leto pri razdelitvi mrve in slame po suši prizadetim kmetom. Da je kmet za prvake le molzna krava, po kateri se prvaki odvetniki in notarji obogatijo ter palače zidajo, to priznavajo danes tudi že kmetje, ki so pristaši „lastnega doma“. Te kmete se izkorišča, oni morajo 10% oderuških obresti plačavati; prvaki pa si zasigurijo lepi dobiček po posojilnicah, v katerih dobivajo za svoj denar 6 do 7%. Medtem ko mora kmet težko robotati, se sprehaja dr. Kukovec, se smeji in veseli svojega dobička. Kako gre kmetu, to pove lahko kmet Leber v Kočnici, ki je tudi žrtev „lastnega doma“. In zato pravimo: Proč s sramotnim tem prvakiškim gospodarstvom v celjsko-okoliški občini!

Nemška šola v sv. Lenartu je gotova, vključ vsem nasprotniškem divjanju! Veselje prešini človeka nad tem uspehom. Dne 15. oktobra se vrši velika otvoritvena slavnost v sv. Lenartu.

G. Hans Woschnagg je, kakor znano, vsled neznosne gonje proti njegovi osebi, svoj deželnozbornski mandat odložil. Da bi se ohranil napredni glas, prosili so ga volilci nujnu, naj to razveljavi. G. Woschnagg se je pustil tudi preprostiti in je mandat zopet prevzel.

Iz Slov. Bistrice se nam piše: Prošnji okrajnega zastopa in mestne občine Slov. Bistrica je prometno ravnateljstvo južne železnice uljudno vstreglo in odredilo, da imata stati brzovlaka Dunaj-Trst št. 1 in 2 tudi od 1. oktobra t. l. naprej na kolodvoru Slov. Bistrica. Vsled tega vozita tudi po zimi vlaka št. 3210/a in 3209/a lokalne železnice Slov. Bistrica: iz mesta ob 1 uri 53 min. popoldne, na južni kolodvor ob 2 uri 8 min. popoldne oziroma od južnega kolodvora ob 3. uri 15 min. popodne, v mesto ob 3. uri 30 min. popoldne. Ta odredba s katero je vsled vedno rastočega prometa na lokalni železnici tukajšnjemu prebivalstvu ugodno rešenje opravkov na obeh progah omogočeno, se občno pozdravlja, za kar se ravnateljstvu posebno zahvaljuje.

Nova spomlad. Iz raznih krajev se nam poroča, da so pričela posamezna sadna drevesa zopet cveteti. Tako cveti pri posestniku Kreinzu v Pobrežju pri Ptujju jabolčno drevo lepo kakor v spomladi.

Ljudska tombola se vrši v nedeljo, 19. septembra ob 4. uri popoldne na Florjanskem trgu v Ptujju. Veselica bode gotovo, kakor lani, zelo dobro obiskana. Dobitki so imenitni. Priporočamo prijateljem, da se te ljudske tombole udeležijo.

Porotno sodišče v Mariboru prične 20. septembra zopet poslovati. Doslej so naznanjeni sledeči zločini: Joh. Visočnik (goljufija), Aloiz Koban (tatvina), oba ponedelk; torek: Franc Lah (uboj); sredo: Jos. Gonsa in Heribert Kasper (poskušeni umor); to je znani napad na direktorja Kasperja v Ptujju; četrtek: Matija Marinič (uradno peneverjenje); petek: Franc Domanjko (požig); sobota: Franc Ciproš (požig). Poleg tega pride še nekaj drugih slučajev na vrsto. Brzkone pride tudi do razprave o tožbi, ki jo je naperil župnik Ogrizek proti našemu uredniku K. Linhartu zaradi razžaljenja časti. Ta razprava bode velezanimiva.

Nova bolezen. V okrajih Lipnica in Radgona se je pojavila neka nova otroška bolezen (otrpljenje), ki je zahtevala že mnogo žrtev. Opozarjamo stariše, naj zelo pazijo, naj se držijo izdanih odredb in naj vsak slučaj takoj zdravniku naznanijo.

V Ptujju umrl je 14. t. m. g. Woldemar Hintze, veleposestnik in komercialni svetnik

na „Karolinenhofu“ pri Ptujju. Pokojnik bil je vzoren gospodar in splošno priljubljeni značaj, kateremu mora biti okolica v marsičem hvaležna. Tudi v javnih zastopih je pridno delal. Tako je bil valje časa podnačelnik okrajnega zastopa. Povsod se je odlikoval. Čast pokojniku in zemljica mu bodi lahka!

Umrla je v Ptujju gospa Louise Kratzer, soproga mizarskega mojstra in posestnika. Bila je velika dobrotnica in splošno priljubljena. Bodi plemeniti ženi zemljica lahka!

Sejem v Ptujju, ki se je vršil 15. t. m., kazal je sledečo sliko: Prignanih je bilo 992 komadov govede, 180 komadov konjev in 812 komadov svinj. Trgovina je bila pri navadnih cenah dobra. Prihodnji goveji, konjski in svinjski sejem se vrši dne 6. oktobra. Cene produktov so bile kakor pretekli teden.

Za živinsko razstavo, ki se bode letos ob priliki jesenskega sejma v Gradcu vršila, določil je ptujski okrajni zastop govedo od 6 posestnikov, štajerska hranilnica pa od 10. Izbrana je sama čistokrvna pingavska živina in sicer jo je izbral g. pot. učitelj Jelovšek. Gotovo se bode naša živina na razstavi odlikovala.

Cerkveni rop. V Svetini pri Celju so vlomili tatovi denarni nabiralnik farne cerkve in pokradli 140 kron.

Žalostni „urlaub“. Finančni nadzornik A. Kokol prišel je na „urlaub“ v Konjice. Drugo jutro so ga najdlj nezavestnega z globoko rano na glavi. Napadla sta ga bila fantalina Strek in Germ; pobijalca pa že sedita. Nesrečni Kokol je v bolnišnici umrl. Vzrok napada je bilo čisto navadno izživljanje.

V Gradcu umrl je vrtnar Degen iz Dornave pri Ptujju. Šlo mu je slabo. Snedel je zvečer nekaj izprošenih klobas. Drugi dan so našli rezeva mrtvega. Baje so bile klobase slabe.

Na smrt na vislicah obsodili so porotniki v Gradcu nekega Franc Hirschmanna, ki je v prepiru svojo lastno ženo ustrelil.

Smrtna nesreča. Poličanski učitelj Friderik Lešnik je šel s svojim bratom Ferdinandom na lov. Zadnjemu se je po nesreči puška sprožila; kroglica je zadela učitelja v hrbet in ga tako težko ranila, da je na poti proti domu umrl. Nesrečnež je bil šele eno leto oženjen. Da bi vendar vsaj odrašeni ljudje z orodjem previdnejši bili!

Poiskušeni roparski umor. Hlapec Konrad Trebeš iz sv. Marjete na Pesnici šel je 14. t. m. ponoči po poti k tremi bajerji v Mariboru. Kar nakrat ga je neki tuji mož z revolverjem napadel in obstrelil. Obenem mu je oropal 16 K. Trebež je zamogel vključ temu še domu priti. Strel je šel skozi pljuča in je nesrečnež smrtonovarno ranjen. Roparja še niso dobili. — Zdjaj poročajo, da Trebež ni bil napaden, marveč se je sam obstrelil.

Iz Koroškega.

Brezvestnost prve vrste, drugače se ne more imenovati postopanje prvakiš hujskačev po Slovenskem. 12. t. m. imeli so prvaki v Selah veliki shod, na katerem je imel seveda orglar Grafenauer prvo besedo. Mož je kar divjal in se je zlasti zaradi razpusta krajnega šolskega sveta v Selah jezil, vključ temu, da se je zgodil ta razpust zaradi nezmožnosti in nepokornosti prvakiš članov. Zapeljani kmetje, ki so bili na shodu navzoči in ki verujejo prvakiš farbariji do zadnje pičice, so seveda „bravo“ vpili. Vpili so tudi, da naj se državni zbor razbije in sprejeli tudi rezolucijo, ki zahteva nadaljno obstrukcijo. In v tem tiči vsa brezvestnost prvakiš gonje. Državni zbor ima grozovito veliko gospodarskega dela. Suša, toča, vsa druga kmetijstva se tikoča vprašanja čakajo rešitve. Prvaki poslanci pa so preleni, da bi za zboljšanje gospodarskega položaja ljudstva delali in zato hočejo je zanaprej onemogočiti vsako delo v državnem zboru. Kmet naj od lakote pogine, — to je prvakom vse eno! Samo da smejo proti nemstvu hujskati. Kajti od tega hujskanja živijo! Ali prišel bode čas, ko bode koroško ljudstvo te hujskače tja čez Karavanke pognalo!

Prvaki in oblast. Napredni okrajni odbor v Borovljah sklical je za 5., 8. in 12. t. m. shode. Ker je pa eden govornikov zbolel, morali so se ti shodi odpovedati. To priložnost so prvaki takoj porabili in so sklicali za 8. t. m. v Kapljo

na Dravi shod. Tudi Nemci in napredno-slovenski kmeti so za isti dan shod sklicali. Naprednjaki so to tudi oblasti pravočasno naznanili. Prvaki pa svoj shod niso v zmyslu postave naznanili. Vsled tega jim je oblast shod prepovedala. Ali vključ tej prepovedi so prvaki shod vprizoriili in seveda grozno proti naprednjakom hujskali. To se pravi torej, da se prvaki naravnost iz cesarske oblasti norčujejo. Radovedni smo, ali je Brejcu in njegovi hujskajoči gospodi res že vse dovoljeno!

Sele na Koroškem. Pri maši: H'spud pridigajo: „Vaši otroci so lepi kakor angeljci, deklice podobne devici Mariji. Škoda je, pogubljeni so vsi, ker hodijo v nemško šolo! Tam katoličnice vere ni!“ — Baže se solzijo, da študanci kaj tako rahlajo. Sehsiji čindrajo na oltar. — Fajmošter, ne poučujes ti naše otroke v nemški šoli?! Kakšno vero pa imaš? Prave vere tvoj veliki haršet nima!... Po maši: Ekskultant Šimij na čeglšču: „P'klonšči, dva s'm naredu! Jez gvinjam boca!“ — Burhermastr: „Ferdamani ti, dov z rehirinno, pet kron jez dam fisi!“ Kuharca, tenka kot bilka, gleda o bravo nebo in rekeče: „fletno, fino, elegantno, izvrstno, principno, praktično, da le moj hajzl več ne visi, kakor te dveh drugih.“ — Štajerski škepiu koraci, velike bukve pod ramo, sem ter tja in misli, kako bi se prav veliko gemaindeumloga napravati moglo. Bertleči, Močenci, z gratis vinam močno napiti, dobijo otlečene buče in oblizani Mlečinči upijejo: „Le jim dajte, le jim dajte.“ H'spud se smeji, ljubijo napet haršet in štrihajo vamp: „Dobro s'm zbrisal Selanam zopet oči. Te par kron, ki jih še imajo, že še dobim! Če pač nič ni več za dobiti, poberem kopite — pa grem.“ — Selani, kdaj bode te postali pametni? Kdaj bode te spredile, kako vas vlečejo?

Iz Sel pri Borovljah se nam poroča: Prvaki imeli so 5. t. m. tukaj shod. O temu poroča „Mir“ pod naslovom „Sele so govorile“. Res pa je, da Seljani sploh nič govorili niso, temveč samo znana slovenska odrašenika dr. Brejcu in Grafenauer. Ako odračunamo ženske in otroke, ki so bili navzoči, je bil shod dobro obiskan, kar je seveda znanemu župniku Jos. Nasel zahvaliti, ki je že 8 dni popreje ljudi iz prižnice na shod vabil. Predsedoval je shodu župan Joh. Uznik, ki je najprve Brejcu besedo podelil. Ta je v enournem govoru vse šolske oblasti na Koroškem pobil in zlasti o glavarju pl. Grabmayer grozovite neresnice razširjeval. Ni vredno, da bi se z Brejčevim govorom pečali. Ljudje so bili grozno navdušeni in župan Uznik je vpil: „Doli z vlado!“ Drugi govornik je bil orglar Grafenauer, ki je opravičeval obstrukcijo v državnem zboru in dejal, da se tudi v jeseni ne bode v zbornici delati pustilo. Grafenauer si je že veliki kravji zvonec kupil, da prepreči delo. Pametnega mož ni ničesar povedal. G. Kelih p. d. Mlečnik je predlagal, naj se bivšemu načelniku krajnega šolskega sveta zaupanje izrazi in naj se ga prosi, da naj se toliko časa bori, dokler ne dobi od okrajnega šolskega sveta slovenskih spisov. Ta predlog je seveda neumnost, kajti Poslovnik je bil 23. julija odstavljen, ker je bil za ta posel nezmožen; torej nima sploh nič več za govoriti. Kelih gotovo predloga ni sam naredil; mu ga je pač župnik v roko stisnil. Kelih je sicer tak značaj, da pošilja svoje otroke v nemško šolo v Celovec, v Selah pa je celo proti dvojezični šoli. Poštenjak, kaj? Ko se je domu vračal, je bil sicer ob polnoči tepen; ali možganov mu niso ranili, ker jih niso našli. Take ljudi pustimo radi prvakom; mi naprednjaki jih ne potrebujemo. Grafenauer je poslušalcem tudi še ukazal, da ne smejo „Štajerca“ brati. No, kdor ima dobro vest, temu se ni treba „Štajerca“ bati. Ljudem kakor Grafenauer in Brejcu je naš list seveda neprijeten. Du objavlja „Štajerc“ sicer samo resnico, to bi pač Brejcu lahko vedel, ki je v neki tožbi proti uredniku g. Linhartu popolnoma pogorel. Le potolažite se, gospodje, naprednjaki čitajo „Štajerca“ vključ vaši hujskarji. Na koncu shoda so še podružnico prvakiškega društva ustanovili. Tako bodejo zapeljane ljudi lažje molzili.

Zimska kmetijska šola v Velikovcu se je povečala na dva tečaja. V prvi zimi se bode večinoma le pripravljalne predmete podučevalo, v drugem tečaju pa se bode podajalo kmetijski strokovni poduk. V poletju med tema dvema

čajoma dobili bodejo učenci priloško, izobražiti se tudi praktično v mlekarstvu in sadjarstvu. Prvi zimski tečaj prične oktobra meseca t. l. Kdor hoče biti sprejet, mora najmanj 16 let star biti; izkazati se mora tudi z dobro dokončano ljudsko šolo. Poduk je brezplačen. Vpisnina znaša 5 K. Oskrbno in stanovanje dobijo učenci v šoli in košta to mesečno 36 K. Vbogi dobijo tudi stipendije; tozadavne prošnje se morajo vložiti do 15. oktobra pri vodstvu zimske šole. Tem prošnjam priložiti je šolsko spričevalo in izjavo, da hoče učence oba tečaja obiskati. Šola je velepotrebná, kajti izobraženemu kmetijstvu pripada bodočnost!

Trbiž — mesto. Cesar je dvignil trg Trbiž (Parvis) za mesto. Prebivalci so zelo zadovoljni.

Tatovi. V Beljaku so vlomili v gostilno g. Sorger in ukradli 320 K ter mnogo zlatine.

Vlomila sta v Kraigu dva tatova v Pupičovo kočico in mnogo pokradla. Orožniki pa so ju pobili.

Najdel je šolar Valentin Sattler v Sv. Lehartu 1190 K in jih oddal župnišču. Svoto je izgubil posestnik Joh. Ress.

Dober lov. Stražnik Kramer v Celovcu je naprl dva fantalina. Pozneje se je izkazalo, da sta to vlomilca Köchl in Baier.

Znorela je v Celovcu krčmarjeva hčerka Helena Zopnic iz Slov. Gradca.

Nesreča. Na hiši g. Tomara v Celovcu so hoteli pritrčiti spominsko tablo. Pri temu se je eseni „grušt“ podrli. Dva delavca sta padla globoko doli in sta bila oba težko ranjena.

Iz vode rešil je g. Andrej Müller v Veldenu hčerko nekega ministerialnega tajnika, ki je padla v jezero in bi kmalu utonila.

Po svetu.

Miljarder Harriman, imenovan „železniški kralj“ je umrl. Bil je eden največjih denarnih nogotcev Amerike. Velikansko število železnic bila je njegova last. Le l. 1907 je „zaslužil“ 300 milijone kron. Nikogar ni bilo, ki bi ga oremagal, — edino smrt je prišla in mu zatislila oči kakor najnavadnejšemu beraču.

Škandal v kloštru. V Pleckau-Peterčenskem kloštru so odkrili velikanske skandale. Menihi so z nunami po noči nesramne orgije vprizarali. Opata so že odstavili in nekaj menihov zaprli.

Velikansko točo so doživeli te dni v pokrajini Königrätz (Češko). Toča je napravila velikansko škodo. Obenem se je oblak odtrgal. V Trebovehin je narasla voda za 3 metre. Več kot polovica posestev je popolnoma uničenih. 8 oseb je našlo v vodi smrt. Istotako je utonilo 70 komadov živine.

Književnost.

Gubo „Geschichte der Stadt Cilli“ („Zgodovina mesta Celje“), ta velezanimiva knjiga, ki razpravlja o celjski zgodovini in to od začetka pa do danes, in ki obsega mnogo slik ter mestni načrt, izšla bo v prihodnjih dneh v zalogi Ur. Moserjeve knjigotrudnice v Gradcu. Knjiga bo koštala broširana K 6.—, vezana K 7.60. Dpozarjamo svoje čitatelji na to za štajersko deželno zgodovino velevažno knjigo. Kakor kaže prospekt, opisuje pisatelj dogodke in gibanja narodov v sivem starem veku na zemlji današnjega mesta Celje, po naselbinah Kelto, vladanje Rimljanov, nadalje v srednjem veku vladanje mogočnih celjskih grofov, dogodke reformacije in protireformacije, kmetске ustaje, napade Turkov, slezijske in francoske vojske ter revolucijo l. 1848. O knjigi sami bodejo se govorili!

„Urania“, popularno-znanstveni tednik, katerega izdaja Dunajski ljudsko-izobraževalni zavod „Wiener Urania.“ Štev. 37 obsega v prvi vrsti popis zanimivega izlela na Muria gorovje na Javi (piše J. A. Lörsing). Prof. Dr. A. Burgenstein piše o rastlinstvu in njega psihologiji, Hugo Piffel pa o turškem poštu „Ramaasan“ v Sarajevu. Zvezek obsega še mnogo zanimivega.

„Trialsistični zemljevid habsburske monarhije“, sestavil Henrik Hassau, zaloga G. Freytag & Berndt, Dunaj. Pisatelj je mnenja, da tiči bodočnost naše države v trializmu, to se pravi: obsegal bi ta trializem veliko južno slovansko državo (Ilirijo), nadalje pretežno nemško in tretjič pretežno madžarsko državo. V tem smislu je tudi izdelal svoj zemljevid. Naše mnenje je sveto, da so to le usnjarije in da bodejo zgodovinske kronovine gotovo ostale. Sicer pa je zemljevid izvrstno izdelan in zelo podučljiv.

Gozdni mah kot dobra stelja.

(Zapisal Vičanski Skerlec pri Veliki Nedelji).

Ako manjka pri kmetškem gospodarstvu stelje, potem ni dovolj gnoj in ako se živinske gnoje pripravljati v pičli meri, pečajo gotovo živje in na travnikih priraste malo, pa še isto pusta in kislá mrvna. Ne more drugače biti, ker nima kmetovalec v zadostni množini živinskega gnoja, denarjev pa tudi ne, da bi si nakupil umetnih gnojil in si potemtakem povečal in izboljšal poljske in travniške pridelke. Kaj takega čuti marsikateri kmetški posestnik, ki se žalostno ozira na gnojišče. Že stari slovenski pregovor pravi: ako se ženi kmetško dekle s kmetškim fantom, ji je treba se najpopred ozreti na gnojišče. Ako vidi tam velik kup gnojja, je znamenje,

da ne bode kruha stradala. Da je gnoj prvo najvažnejšo in najbolj potrebno pri kmetškem gospodarstvu, to zna vsak.

Pri nas na spodnjem Štajerskem se navadno tožijo proti jeseni nekateri kmetovalci, da nimajo stelje. Veliko jih je, kateri so si tega pomanjkanja sami krivi, n. pr.: v jeseni, ko listje odpade, ga prodajo. Zdi se tako lahko-mišljenemu kmetu, da proda listje prav dobro. Ako bi ga prodal še enkrat dražje, ima veliko izgubo, ker potem nima sam stelje. Ako pa stelje ni, ni gnojja in ako ni gnojja, je po slabem kruha in debelih prašičev tudi ni za prodajo. Ravno tako napačno tudi je, ako daje tak kmet listje na odsluž Najdejo pa se tudi taki kmetški posestniki, ki ne dajejo listja nikomur, a primanjkuje pa jim stelje, akoravno imajo svoje gozde, v katerih imajo steljo, da niti za njo ne znajo in to je gozdni mah.

Tudi tega ne zna, da je mah v gozdu ravno tako škodljiv, ko na travnikih. Vredno je, da si to zadevo natančneje ogledamo. Kjer se v gozdu nahaja debela plast mahu, tam se ne more zavreči nobena rastlina. Druga večja drevesa pa se od leta do leta posekajo in porabijo, bodisi za kurjavo ali za prodajo. Podiral jih je predeed, ded, oče in sin. Snov sin pa potemtakem nima drv ne stelje.

Torej cenjeni tovariši! Ako imate v gozdu taki mah, izruvajte ga. Imel hodeš dvoji veliki korist in sicer: v gozdu se ti bodejo na posečanjih zavrgla mlada drevesa, na katerih ti bode prirastla stelja; mah pa ti bode povečal tvoj kup gnojja, s katerim si veliko pripomoreš pri gospodarstvu. Morda porečeš: da se s takim mahom gozd gnoji. To je prazna misel, ker ima taki mah življensko moč v sebi, zato je tudi vedno svež in zeleni. Skoduje pa tudi drevesam posebno tam, kjer je na peden visoki, ker solčna toplota ne more dovolj drevesnih korenin ogrevati.

Nekoč mi je neki starejši kmetški modrijan trdil, da je stelja iz takega mahu ničvreden gnoj, in da raste po takem gnoju takozvani kačec in druge strupene rastline. To je laž in prazno besedčenje. V tem oziru nas ima veliko posestnikov prepričanje, ki s takim mahom nastiljamo. Omeniti moram, da je gnoj iz takega mahu veliko boljši, kakor pa gnoj pri katerem se porabi listje za steljo, ker l. popije mah veliko več gnojnice kakor listje in 2. prhni taki gnoj počasneje na njivah kakor listje. Potemtakem ne gre gnojnic v zgubo, katera je najboljše gnojilo med vsemi gnojili. Ker gnojnica ima vse tri redilne snovi v sebi in te so: Kalij, fosforjeva kislina in velevažen dušik.

Ne pozabite nesrečnih kmetov, katerim je toča vse vzela! Nabirajte podpore. Vsakdo naj podeli vsaj malo svotico za te reveže!

„Štajerčevi“ kmetški koledar za leto 1910.

Tudi letos bodeimo izdali tako priljubljeni

To bode tretja izdaja našega koledarja. Doslej je bila naklada hitro razprodana. Vsled tega bodeimo letos najmanj 6000 izvodov natisnili.

Omenimo, da bode ta koledar zopet s tako lepo in obširno vsebino kakor prejšnja leta izšel. Obsegal bode zopet leposlovno kakor gospodarske članke in slike.

Posebno važno je tudi inzeriranje v našem koledarju. Priporočamo torej toplem vsem gostilničarjem, obrtnikom ter trgovcem, da inzerirajo v našem koledarju. Inzerate se sprejema najkasneje do 15. septembra.

Cena koledarja bode ednaka. Kdor hoče koledar zanesljivo dobiti, naj se pravočasno oglasi in naj pošlje denar s poštnino vred. Kdor bode 10 koledarjev prodal, dobi zopet enega zastonj.

Delujte, agitirajte za naš kmetški koledar!

Loterijske številke.

Gradec, dne 4. septembra: 79, 88, 64, 45, 37.
Trst, dne 11. septembra: 85, 16, 10, 19, 84.

Povodom birme razpošilja svetoznana trvdka ur Maksá Böhnel na Dunaju, IV., Margarethenstrasse št. 27/27 nov cenik birmskih ur, „zlatnine in srebrnine po najnižjih fabriških cenah. Dober glas in sedemdesetletni obstanek trvdke jamčijo za izvrstno, realno potrebo. Naši cenjeni čitatelji dobijo na naročilo taki cenik z nad 5000 podobama zastonj in franco.

Kdor hoče na naše inzerate odgovor, naj priloži vprašalnemu pismu retur-marko. Brez marke ne pošiljamo odgovora.

Znano je

da se vse rezano blago, gotovo perilo, moške, ženske in otroške obleke, odeje za postelje, kocene za konje, kravate, moderce, pase, dežnike, Jägerperilo, nogavice, robce itd. najboljše in najceneje kupi pri

WESSIAK, Maribor
Draugasse 4 ali Domgasse 2. 567

Vinogradniško posestvo v Halozah

z hišo, viničarskim in gospodarskim poslopjem, popolnoma arondirano, se takoj po ceni prodá.

Več se izve pri upravnishtvu „Štajerca“.

Prostovoljna sodnijska dražba posestva.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Dobarlivesi se na prošnjo lastnika **Janeza Terlep** prodajo na javni dražbi naslednji predmeti:

Novakovo posestvo v Kamenu vl. št. 1 kat. obč. Kamen ki meri 9 ha, 18 ar 48 m² in znaša čisti dobiček 112 K 70 v in sicer:

- 1. Hiša št. 6 v Kamenu in gospodarsko poslopje, 8 njive, 3 travniki, 4 pašniki, 1 vrt, 5 gozde;
- 2. premičnine in sicer živino: 1 vol, 2 krave, 1 kobila, 6 prašiče, krmo in žito, vsa hišna in gospodarska oprava (izjemši hišna oprava v 2 sobah in v kuhinji);
- 3. cela nasetev, skupaj za izklicno ceno 18.000 K. Jamščina znaša 200 K.

Pri posestvi bo od davna gostilničarski obrt obrtovan. Pribitek čez vknizenih dolg se mora v treh mesecah po dražbi v c. kr. notarski pisarni v Doberlivesi v gotovini položiti, in sicer z 4% obresti od dne dražbe.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne bode sprejemale. Dražbeni pogoji in zemljiškoknjižni izpisek se lahko vpogledajo pri tukajšnji sodnji.

Dražba se vrši **20. septembra 1909 ob 2. uri popoldne na licu mesta v Kamenu.**

C. kr. okrajno sodišče Doberlives, oddel. I.

dne 1. septembra 1909. 564

Častna izjava!

Jaz podpisani **Jakob Savetz**, posestnik v Gruškovcu, potegnem vse očitanje, katero sem dvignil proti gospodu **Jakobu Belina** zaradi razdelitve živinske soli, z izrazom obžalovanja nazaj in se mu zahvaljujem, da ni zahteval kaznovanja.

P tuj, dne 9. septembra 1909.

Jakob Savetz.

Viničar

okoli 30 let star, priden in zastopen na amerikance, za 5 johov vinograda, dobi dobro službo pri Casp. Treo, Celje.